

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 73.—Diumenge 22 de Desembre de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots os que desempenyen càrrecs públichs; volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret— lleys civils sino tot quant se refereixi á la organització interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's tallin en última instància los pleits y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableixint que la reserva regional forosa presti servy tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Mirant al pervindre

L'obsessió del dia per als polítics frassats, per als que baix noms distints y ab una sola significació usufructuan lo poder, és buscar arguments contra'l Catalanisme. Llàstima quel temps que's pèrde en aquesta tasca inútil, no s'esmersejant ab detenció y veritable espirit d'imparcialitat las novas doctrinas, puig sense deixar de comprender que molts nos combaten ab evidente mala fe, tenim per seguir també que la gran massa honrada del poble y fins alguns que's prenien d'intelectuals, acabarián per regoneixer la justicia de la nostra causa.

Aixis pensavam l'altre dia llegint en un periòdich local, que's distingeix pels seus atacs al Catalanisme sense aportar may la més petita prova de llurs afirmacions, un article titulat *Mirando atrás*, en que se'n moteja d'atrassats, d'atavichs y de reaccionaris. D'una hora lluny se notava la procedència de l'esmentat article: tant lo fons com la forma, traslluïan ab tota claritat y eloquència l'esperit somniador de la rassa semítica, l'inflament patrio de l'*hidalgo* de Cervantes, l'alucinació del rich vingut á menos que no's pot conformar de cap manera ab la pobresa y la miseria que'l rodeja. Se comprend, donchs, que en lo paroxisme de la bojeria, exclamés son inconscient autor referintse á las tendencias catalanistas.

Es que la evolució de la nacionalitat ha terminat? Tendrá el progrés á desintegrar lo que integró al finalizar la Edat Mitjana? Han llegat las Nacions modernes al moment de descomponerse, como el imperio romà?

A poch que'n fixem en lo que ha succeixit: l'Estat espanyol, desde sa concreta y definitiva constitució com á impefins als nostres dies, trobarem la resposta d'aquelles preguntes.

No ha acabat, es ben cert, l'evolució de la nacionalitat; però la tendència moderna y progressiva, la que's manifesta en las rassas superiors, clarament demonstra que, si d'una banda s'encamina á la formació de grans Estats, per altra part rebutja en absolut los principis uniformistes, contraris á la naturalesa y á la manera d'esser dels pobles. Las teories centralizadoras, que van cap á l'iguallat absoluta, portan en sí la llevor del decadiment y de la mort; y per això's grans imperis que les han adoptadas, tot just realisaren los primers actes de despotisme, han corregut adelerat per la pendent de la decadència més vergonyosa.

L'exemple de l'Espanya de Felip II, ben significatiu. Lo succehit d'allors ensa, aquella sèrie inacabable de convulsions y desastres, las continuas pèrdues d'immensos territoris, cansants de sufrir lo jou tiranic dels governants de Castella, hauria de fer obrir los ulls als que encara defensan lo centralisme.

Fixinse com se governan los moderns imperis, adhuc aquells ahont hi domina l'embrutid militarisme, y hi trobaran consagrada la varietat, qu'es regla de la naturalesa y condició necessaria de la vida. Se forman grans Estats, sí; però mitjançant lo respecte y'l regoneixement de l'autonomia dels pobles que's constueixen.

L'evolució de la nacionalitat, es donchs ben manifesta, y està d'acord ab los principis particularistes qu'informan lo programa del Catalanisme. Qui no ho vulga comprender, és que té l'enteniment cego ó que sacrifica á la seva ambició desenfrenad'l progrés y'l mellorament dels pobles.

Veyem ara si'l progrés tendeix á la destrucció de lo que integrá al finalizar l'Edat Mitjana. No cal més que repassar l'història de l'Estat espanyol per veure que d'aquell imperi alion lo sol no s'hi ponja, no n'quedan ja més que migradas despalladas á punt d'esser ventadas per l'aire sanitós de las cerrents modernas. Tant á l'Espanya com á l'Amèrica, trossos d'aquell colós han anat erigintse en nacions independents quin grau d'avens y de cultura contrasta visiblement ab l'estat d'enderrement y de pobresa de l'Espanya dels nostres dies. Y cal fer remarcar, com á dato preciosissim, que no han bastat á evitar la disgració, ni l'identitat de caràcter ni la comunitat d'idioma que ab Castella tenian alguns pobles, y molt especialment los del Sud d'Amèrica.

«No us demostra res aquest fet, sensibles uniformistes? Sostindreu encara's vos desitjos d'assimilació d'una rassa que us és contraria en lleys, en costums, en idioma, és a dir, en lo que constitueix lo essencial de la vida d'un poble?

No us ensenyaran las experiencies de l'història, quin darrer exemple encara'n ompla'ls ulls de llàgrimas?

Los Estats se descomposan y cauen pera no aixecar-se mai més, com l'imperi romà, quan no fent cas dels crits de la rahó y de la justicia s'entregran bojament al despotisme, tan funest y odiosi si l'exerceixen los reys absoluts, com si s'amaga hipòcritament ab la lluhentor d'una falsa llibertat. Y és que no's pot sostindre la llibertat dels ciutadans y l'esclavatge dels pobles, y aquests pobles, cansats de sufrir, quan se senten forts, rompen las cadenes y maleheixen per sempre als seus opressors.

No és donchs atavich y regressiu lo Catalanisme com falsament afirman sos detractors; al contrari, és un moviment de progrés, que mira al pervindre y que està conforme ab las tendencias y las doctrinas més avansadas.

Que'l Catalanisme's fonamenta en una llarga y glorirosa tradició, no podem negarlo; però tampoc deixa d'esser cert que té un ideal nobilissim que aliena son esperit y li garanteix la plenitud de sa vida: la llibertat de l'individu y dels núcles socials, mitjançant la més completa autonomia. Y precisament en aquesta adecuada combinació, en aquest pèrfet equilibri de l'element històric y de l'element ideal, s'assegura la virtualitat del nostre programa, porque es sabut que's pobles que's deixan portar sols d'idealismes, s'enfonsan, y los Estats que com Espanya obran imbuïts no més per la tradició y la rutina, moren irremissiblement.

Los separadors

Los vividors politichs, la llopada servil del caciquisme polícròmic, en aras de l'unitat intangible de la patria, no pararan instant y aprofitan ab véritable desesperia totes las ocasions possibles para oposar-se al moviment nacionalista català que tant vé excitant las iras dels rotatius y dels inconscients espanyolistas.

No contents en donarnos de tot la culpa de demanar contra nosaltres midas d'excepció, volen continuar arrancant l'ànima de nostra Catalunya estimada. Imbecils, que no hi veuhem més enllà del coll de la casaca ó del frach! Escrit està pel dit de Déu que á la naturalesa no més pot modifícarsela. No aixis com aixís s'alcan y enfonzen los pobles; ni ara ni mai l'hègemonia castellana podrá ab sus propias energies destruir definitivament las nacionalitats històricas y naturals.

Aquests efectistas *redemptors del poble* són los que cada dia treballan ab sos actes per la desintegració de l'Estat y'n tiran per la cara los dictats de separatistes y barcelonistes. Es la consigna oficial dels especuladors en la cosa pública tant de fòra com de casa.

Catalunya esquarterada com una hisenda pera millor explotarla, viu; los gironins, los lleydatans, los barcelonins y los tarragonins, són tots germans, membres d'una sola família y herèus d'un mateix casal.

No afitan á nostra Catalunya ratllas de colors: l'afitan arterias viventas que portan sanch de germanor y bategan á l'impuls dels mateixos sentiments regits per un ànimica sola.

Nosaltres també la volém l'unitat dels pobles, però sempre sonamentada sobre la roca viva de la naturalesa, perpetuada per la rassa y sancionada per l'història mestra de la vida.

Los separatistes, més ben dit, los separadors, són los polítics sense seny y sense solta tant fusionistas com silvelins que ab un mateix programa y ab l'única y exclusiva idea d'usufructuar lo presupost de l'Estat, en l'ordre politich se han desenten, se desentenen y desentendrán de la varietat dintre de l'unitat impossibilitant que un compost pugui viure ben unit.

Arréu, arreu se'n troban de separadors: allá dalt, a Madrid, los descendents polítichs del Duch d'Alba que començà la tasca als Països Baixos y que si no trençan de camí l'acabarán logrant són empreny de quedarse no més que ab los ermos ensenments d'ous de Langosta y ab los plans xafagosos de la Manxa, y á nostra casa, ls herèus dels botiflers que prevalente de l'ignorancia y de l'indiferència politich combaten ab armas de mala llei l'expansió vital de las aspiracions fraternals, lliures y autònomicas de Catalunya.

Que fassin, que concitin odis de classe, que engresquin als elements antiletricals pera satisfacer las exigencias crei-

xents d'una burocracia venal y escandalosa! Quan nos n'alegrém, perque ells mateixos obren l'abim sense sola que se's té d'engolir y anorrear.

Nosaltres volém formar part d'una Espanya culta y civilizada, y és per això que á la llum del dia defendem coratjament los caracters essencials dels elements que la composan, perque entenem que constitueixen la rahó de sa existència. No és, negantnos l'ayga y la sal en nom de la soberania nacional, com deu enfortirse la sacrosanta unitat de la patria.

Lo mateix si's plau com si no's plau, ja fá temps que protestem indignats dels atacs que sufreixen nostres drets y nostres aspiracions generosas. No pot ser que continuin servint los motillots antichs y no pot ser que governin lo timó de l'Estat los mateixos homes que s'han jugat al joch del desgovern d'una part, l'immens imperi colonial que un dia la sort posà en nostras mans, y d'una altra l'alt ben guanyat que porta la Confederació Catalana-Aragonesa, y com si res hagués passat fets contemplan com una administració corcada y dolenta s'ensenyoreix de per tot, abonada descaradament pel caciquisme, y que a no tardar serà la gota que farà vessar la copa de la paciencia dels que sempre pagant han sufert y han callat.

Los obrers y las qüestions políticas

Que á la classe obrera la preocupació en primer lloc las qüestions socials, és perfectament explicable, però que vulgi allunyar-se en algunes ocasions de

las lluytas políticas, es lo que may nem pogut comprender, ja que ab aqueixa conducta los obrers retardan voluntarialement lo dia en que podran veure satisfechas las seves aspiracions y gaudir la part de riquesa qu'han produhit y que legitímatament los hi correspon.

En las lluytas políticas, los obrers deuen tindre en compte las condicions de las personas que les han promogut y posar-se al costat d'aquells polítics honorables, amants de la justicia, que tenint la ferma convicció de sus ideas, s'igan verament democràticas; y al fixarse en aquesta última condició deuen distingir entre la democracia jacobina, moltes vegades insolent y algunas desvergonyides, y la democracia engendrada per un esperit reflexiu y práctich que no sols fa comprender las necessitats del proletariat y la trista condició del pobre obrer, sinó que també desitja trobar la manera de posar-li remey.

Si las Corporacions qu'han de cuidar-se de la governació del pais, establisson lo jornal mínim de l'obrer, fixantlo de manera que aquell pogués satisfer totes las necessitats, y establisson la jornada màxima del treball, molt tindrian de avansat, perque mitjançant aqueixa reforma, l'obrer podrà enlairar sa condició.

Si obliguem al treballador á un estors excessiu, que tan sols li dongui medis per satisfer las necessitats de la vida animal, li fèm perdre l'estímul, y si fèm sa condició més miserable, deixarà de pensar en lo pervindre y tan sols procurarà passar lo dia, embrutintse y degradantse, sense tenir en compte qu'es tan home, com lo senyor que al passar per son costat s'aparta un xich per por d'embrutar.

Però aixequem la condició material de aqueix treballador, y si bé de moment no mellorà moral ni intellectualment, no trigará gaire en presentar un petit augment d'aplicació, inteligença, esperit práctich y de tots los elements de cultura, qu'anirà marcantse més y més y que acabarà per posar-se completament de relleu.

Resulta evident la necessitat de mellorar la condició material de l'obrer, y com ningú negarà que ahont pot ferse molt en aytat sentit, es á las corporacions populars, principalment als Ajuntaments, d'aquí que pels obrers es de grandissima importància que formin part d'aquells cossos, personas incapassas de permetre l'inhumana explotació de que són vitimes molts d'ells.

La llàstima és que molts obrers, principalment los de les grans poblacions, no vulguen donar á aqueixa qüestió la importància que mereix, fent possible, no sols á Espanya, sinó á pobles molt més avansats, l'existència de sindicats ó quadrillas que monopolisan tots los serveis municipals, fentse rics á espaitllas del poble y principalment de l'obrer.

Lo proletariat ha de tenir present y

recordar á totas horas que gracias als milions que'repartien á Nova York los días d'eleccions, fou possible que un Tweed, tipo de certa gent que s'apodera del govern d'algún poble, robés á mida del seu gust, fent ostentació dels seus llatrocinis ab los grossos diamants que lluhia y ab lo gasto esgarrisos que portava; que lo passat á Nova York, és moneda corrent á totes aquellas poblacions ahont las eleccions se fan per medi de diners, perque aquests no s'acostuma á llençarlos per que sí, sinó ab lo propòsit de que produïxen.

Lo pagès també llença grà quan sembra, però vé la cullita y si pogués arreplegar lo mil per hú, ho farà ben gojós. Això es lo que passa ab los milions: no se'n roben tot sovint, mes no és per falta de ganas, sinó perque de milions no se'n troben per tot arreu.

JA ESCAMPA

Diferents vegades hem fet remarcar que no era sols a Catalunya y á Basconia, ahont los ideals regionalistes anaven prenent peu y guanyant adeptes. A Valencia, a Asturias y á l'Aragó, las disbausas y desacerts dels governs centralistes han aixecat un clam vigorós de protesta, que vá estenentse entre la gent sensata d'aquelles terras, cansada de la inúcia explotació que sufreixen.

Eloquent testimoni d'aquestes afirmacions, són los retalls dels periòdichs *La Troná* y *El Palleter*, de Valencia, *Ixuxu*, de Jijón y *El Eco de Guadalupe*, de Alcañiz, que oferir avuy als nostres lectors y que recomanem als imbecils que, á falta de rahons serias, s'entretenen molestant y insultant los únichs ideals que

en la seva ciutat, canviada de rotat, ab pouen saltar a l'Estat espanyol de sa total desfeta.

Deya fá pochs días lo periòdich republicà radical de Valencia *La Troná*:

“El catalanisme”

No: va Catalunya contra Espanya; no va contra les demés rechions, chermandes seues; va contra eixe centralisme estúpit é inmoral que mos aufega y mos mata; contra eixe Madrid que viu á lo grande sin produir res, contra eixe Madrid que van á parar, transformats en billets del Banc, la suor, l'activitat, el treball de tota Espanya.

Han tingut bon cuidao els governants de popularizar això del *egoismo catalán*; en fer creure que Catalunya odia per igual á tota Espanya; que los catalans volgueren que el mon fora un hou pera véureself.

No es viritat. Catalunya no vol res de això ni á València, ni á ningú altra rechion; vol, per el contrari, enseñarlos un camí, l'únich possible pera acabar en despilfarros que mos conduixen al descrédit, al descalabro y á la bancarrota; vol administrar per si mateixa política y econòmicament, contribuint á les cárregues del Estat en la part que li corresponga; vol que no la explote ningú; que ningú la robe; vol que la deixen parlar en lo seu idioma, el idioma que parlaren els seus antepassats, y vol, en últim cas, achadar á que les rechions que com ella pensen, obtinguén també l'autonomia política y administrativa que pera ella demanen.

.....

El problema del catalanisme deu estudiarse molt detingudament per els governs; pero no'dehuen perde de vista rechions com València.

¡Ojalá estiguérem á l'altura dels catalans hasta en això de no voler que mos administren desde Madrid! ¡Atre gall mos cantar!

Concretant més lo pensament, lo popular periòdich *El Palleter* de la mateixa València, ha publicat lo següent article:

“Lo que volém”

No cuadra bé el títol; debia dir *lo que exigit*; pero com voler es poder...., contentemse per hara en voler, que en passia y en saliva....

Bueno, pues: estém faris de pillos y granujes: molts sigles, no se cuants, pero per pocs que sien, sigles son, que juchém per fer el caldo gros á quatre ganduls que mos esploten y robén forces, activitat, dinés y sanc, y hora es ya de que arrancant caretes aném al grá y sembrén en bon camp lo que indubbiamente no destrossarán tronaes, vents ni pluches.

Y com el grá que sembrén es el regionalisme que té la doble forsa de expansió, asó es, ixir en el camp y en la cara dels bandolos, digam lo que volém pera que el siuadá de bona fe sapia

ahon pot acompañar-nos, alt el front tranquila la consensia y firme el pals, y puga tirar per terra els arguments que's mandanungos empleen pera demostrar que el rechonalisme es separatiste y per lo tant atentatori á la unitat nacional.

Volém Corts valencianes que llechislen lo referent á València y son reine; ministeri valencià que execute eixes lleis; tribunal suprem valencià que castigue als transgresors; Corts, Ministeri y Tribunal sentinals, pera lo referent als asunts comuns á tota Espanya; que siga oficial la llengua valenciana en València y son reine, y que tinga iguals drets que la castellana en els organismes séntrals.

Volém exerts rechionals, reduits y voluntaris.

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisséptichs, anti-catarrals y anti-asfàmàtics que's desp enen mentres van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

ab fe y entusiasme pel camí de la virtut y l'instrucció, adornada ab los sabis consells de sos dignes Professors, y pera que formats d'aytal manera's séus tendres cors poguessin arribar algún dia á ser tan bons ciutadans com són avuy mòdels d'aplicació y d'obediencia.

La circumstancia de ser lo Reverent Arrufat un estimat amich nostre, ns fa ser curts en l'elogi de tan agradosa festa, però n'os relleva del deber de tributar li nostre aplauso, tant per l'admirable método d'ensenysa, seguit en relació sempre ab l'edat dels noys, quant per los excellents resultats obtinguts en lo Colegi Provincial, gracies al seu zel y al del digno Professorat, que tan brillantment li secunda's plans.

Nos cap la seguretat de qu'al tornar á sas llars tot aquell aixam de criatures, ab la satisfacció que produueix lo deber complert, hi portaran, ab los preuhats premis deguts á son amor al traball y á l'estudi, la més pura y tranquila alegria pera las famílias, qu'han de vèure trauhits en fruys positius los primers esforços fets en prò de sa educació y ensenyansa.

Rebin lo Director y Professors del Colegi Provincial nostra més coral felicitacio, y's hi agrahim á tots desde aquestas columnas las immerescudas distincions de que forem objecte.

Homenatge al Dr. Robert

Varis amichs d'aquesta ciutat han obert com en tantas altres poblacions, una suscripció pera contribuir á l'imprexió dels discursos pronunciats per lo Dr. Robert en l'últim debat catalanista.

Fias ara van recullidas las següents cantitats.

Robert Guasch, pesetas, 5.—Emili Borrás, 5.—Joaquim M.ª Borrás, 2.—Un catalanista, 0²⁵.—Un amich de'n Castellarnau, 1.—Un admirador de'n Robert, 0⁵⁰.—M. Badia, 0⁵⁰.—Manel Rocamora, 0²⁵.—Visca Catalunya! 1.—Un enemic dels politichs, 0⁵⁰.—Solanas, 0⁵⁰.—Un federal de bobo, 0²⁵.—Un enemic de'n Romero, 0²⁵.—S. Sans, 1.—Tarragoni y Catalani, si, 0⁵⁰.—Un altre federal, 0⁵⁰.—Un amich de la autonomia, 1.—D. Sisenaro, 0⁵⁰.—Ramon Perlas, 0⁵⁰.—R. Soler, 1.—Un enemic de la Put Put (a) la Publicitat, 0⁵⁰.—D. Nolla, 0⁵⁰.—Un regionalista, 1.—Un castellá regionalista, 0²⁵.—La autonomia es la mort del centralisme, 0⁵⁰.—Que hi deu dir en Lerroux á neixò, 0²⁵.—P. M. Salagasta, 1.—Lo nou maco, 0²⁵.—Aragó es també regionalista, 0⁵⁰.—Ixuxu, 1.—Verbigaple, 0⁵⁰.—Visca'l Dr. Robert, 1.—Un pètudiant catalanista, 1.—Un altre estudiant, 0²⁵.—Un que te de ferro amagat, 1.—A. Mestres, 0⁵⁰.—Gil Soler, 1.—Ricart Gener, 0¹⁵.—Agustí Ferrer, 5.—Antoni Rossell y Porta, 2⁵⁰.—Marcelino Vicens, 1.—F. V. y F. 2.—Felip de Viciana, 2.—Francisco Rossich, 1.—Un federal, 5.—Antón Ribot y Planas, 0²⁵.—Antoni Guasch, 1.—Miquel Borrás, 0⁵⁰.—Trifon Bás, 2⁵⁰.—Manel Mercader, 1²⁵.—Un catòlic, 0⁵⁰.—Un estudiant regionalista, 0²⁵.—Pep Ollé, 0⁵⁰.—Un anti Lerruxista, 1.—Un pare y dos fills catalanista, 0⁷⁵.—Gabriel Bas, 0⁵⁰.—Pere Bas, 0²⁵.—T. Bas y Mercader, 0²⁵.—Un segador, 0⁵⁰.—Un de la crosta de baix, 0²⁵.—Un bon Tarragoni, 1.—Un Vilaseca, 0⁵⁰.—Un que no's diu Gutierrez ni ganas, 0⁵⁰.—Joseph Pascual, 2⁵⁰.—Un amich de'n Rusinyol, 0⁷⁵.—Un anti liberal, 0²⁵.—Xavier Güell, 2⁵⁰.—Anton M.ª Boxó, 1.—Enrich Baixeras, 1.—Joseph Ventosa, 1.—Salvador Ventoza, 1.—Joseph Soler, 0⁵⁰.—Joseph Alberich, 0²⁵.—Joseph Carbonell, 2⁵⁰.—Lluís Carbó, 1²⁵.—Anton Virgili, 2.—Un regionalista de bona mena, 0⁵⁰.—S. G. 0²⁵.—Ramón Abelló, 0²⁵.—Joseph Aymat, 0⁵⁰.—Pere Sans, 0²⁵.—Joseph Vidal, 0⁵⁰.—Manel Roca, 1.—Un Tarragoni, 0²⁵.—Un regionalista convensut, 0²⁵.—Pere Aymami, 0⁵⁰.—Un federal catalanista, 0⁵⁰.—Un carlista catalanista, 0²⁵.—Tot per Catalunya, 1.—Just Ferrer, 0²⁵.—Ramón Vallverdú, 0⁵⁰.—Un dels inútils, 0²⁵.—Un que no es dels inútils, 0²⁵.—Joseph Rabell, 0²⁵.—Joseph M.ª Boxó, 2⁵⁰.—Un Tarragoni, 1.—J. Caballé, 2⁵⁰.—Un partidari de las Bases de Manresa, 0²⁵.—Un republicà catalanista, 0⁵⁰.—Un enemic de Castellarnau y de tots los que van votar lo de las Liquidadoras, 0⁷⁵.—Un carlista catalanista, 0⁵⁰.—Un amich d'aquell bon seny que diu: tarragoni y catalani, ni, 0²⁵.—Una senyoreta tarragonina y catalana, 0⁵⁰.—Un segador, 0²⁵.—Un que te un hoste que diu Visca Catalunya, 0⁵⁰.—Un carlista Tarragoni, 0⁵⁰.—Un altre que no'n vol cadells, 0¹⁵.—Un que voldria veure'l cervell de D. A. de M. ab un microscopich de... 0²⁵.—Un que no vol semblarse á cap tenint d'arcade tarragonista, 0¹⁰.—Un bon Tarragoni, ni-ni-ni, 0¹⁰.—Un que no té cap palllasso per vendre sabatas y robelets, 0¹⁰.—Un que no vol cap destino a la casa de la moneda, 0¹⁵.—Un que no li envian pastels de can Llibre de Barcelona, 0¹⁰.—La maneta que ha de romper lo parche del bombó famós, 0¹⁰.—Un amich de la patria espanyola y enemic de la Espanya oficial, 0²⁰.—Il Visca, 0²⁰.—Un que's desvetlla

per l'idea republicana, 0¹⁰.—Un obrer socialista catalanista, 0¹⁰.—Un obrer entusiasta de las cartas obreras que publica Pere Anton Martí, en Lo Camp de TARRAGONA, 0¹⁰.—Un convenstut de que ab l'autonomia de Catalunya, Tarragona milloraria molt, y ocuparía'l lloc que li pertany, 0²⁰.—Un altre que creu lo mateix, malgrat las jeremiadas de aquell bon senyor que va fer l'Ego Sum, 0²⁵.—Un admirador de La Veu de Catalunya, 0¹⁰.—Un altre que la compra tots los vespres, 0¹⁰.—Un federal avergonyit de la conducta de sos corregionalaris en l'Ajuntament, 0¹⁰.—Un que també hi era entre'l amotinats quan lo de la proposició Castellarnau, 0¹⁰.—Un entusiasta de Robert, 1.

Total, 101²⁰ pesetas.

(Seguirà)

Aquesta suscripció se tancará lo dia 25. Se reben donatius en la Redacció de Lo Camp de TARRAGONA.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 22.—Ss. Flaví, Honorat y Demetri mrs., y Zenon soldat.—Dilluns, 23.—Ss. Sèrvul paralítich, y Evarist, Bassilides, Agotopo, Gelasi y Victòria mrs.—Dimarts, 24.—Ss. Delfí b., Gregori pbre., y Tàrsila vg.—Dimecres, 25.—(X) La Nativitat de Nostre Senyor Jesucrist, y Ss. Anastasia y Eugenia mrs.—Dijous, 26.—(Abans X) Ss. Esteve protomartir Dionisi, y Zossini ps.—Divendres, 27.—(Abans X) Ss. Joan apóstol y evang.—Dissabte, 28.—(Abans X) Los Sants Innocents.

Quaranta horas: continúan á l'Iglesia del Sagrat Cor (St. Agustí) y dimarts començaran a la Parroquia de la Santíssima Trinitat.

NOVAS

Pera desfer lo mal efecte que en general ya produuir lo solt qu'inserta La Opinió lo dimars passat, contestantos á nosaltres, publica ahir un escrit tractant d'explicar lo fet en lo sentit de que seguia la bromia de la figura, sense intenció de *zaherir* á ningú. Esta bé; però nos sembla que certas bromas podrán sortir en periòdics per l'estil de *El Bisutur*, que no respectava ni en layradas damas que per sas virtuts y caritat mereixen la consideració de tot Tarragona, mes en periòdics sèrios no hi están bé y desdihuen de las personas que las permeten.

Per deixem això y aném al grà. Lo periòdic conservador sembla vol dir que no parlén del gas. No está en lo cert, puig quan no directa, indirectament, nos en havèm ocupat en aquests darrers temps, y això que nosaltres *paquem* y tenim més d'un y més de dos amichs accionistas, lo que no será obstacle para que aném tan lluny com vulgui *La Opinió*.

Si aquesta vol que comensem desde que s'anula l'antich contracte, sis anys abans d'acabar, pera poderne fer un de nou qu'es l'actual, mellor que mellar, puig allavors eran Alcalde y president de la comissió especial d'alumbrat amichs del confrare, y aquests podrían ilustrar al públich de las ventatjas d'aquell arreglo.

Y una vegada sapiguem això, concedirem la paraula als de la casa Thompson, ab qui estèm en molt bonas relacions, pera que ns expliquin lo que sapigan sobre tramvias, iluminació elèctrica, etz., etz., etz.

De tot plegat molt serà que no'n surti una llum ben clara, com tots la volèm.

Lo diputat per aquesta circumscripcio D. Joan Càfelles, ha defensat en lo Congrés la continuació de las Escoles Normals Superiors d'aquesta província, amenassades de supresió per no haver cumplert la Diputació Provincial en son degut temps cert formalisme.

Gracias á aquest bon zel del Sr. Càfelles, las Escoles Normals Superiors continuarán com fins aquí, si bé per lo presupost de 1902, ab carácter privat, és à dir, que los professors cobrarán sos emoluments directament de la Diputació y no de l'Estat.

Passat lo vinent presupòsi si la Diputació compromet com fins aquí á pagar los gastos, los sous dels professors tornarán á figurar en lo presupost general de l'Estat.

Durant l'any vinent lo Ministre d'Instrucció pública ha ofert que las matriculas se pagaran en metàllich y son import ingresará directament a la caixa de la Diputació.

Es d'aplaudir la intervenció del señor Càfelles en aquest assumptu y aixòns demostra una vegada més la necessitat de que los representants a Corts signen del pais, puig es més fácil sempre que s'hi prenguin més interés los de casa que ls forasters.

Nombrosa y escullida concurrencia assistí'l dimecres passat á la missa d'Angels de la nena María del Carme Güell y Lopez, celebrada en la Parroquia Iglesia de S. Joan Baptista, testimoniant una vegada més las simpatias ab que compta tant distingida familia, á la que, reiterem nostre pèsam.

Crida fortament l'atenció dels concu-

rents á tan piados acte, la perfecta execució de la part orquestral y vocal, encargada á la capella que dirigeix l'anomenat Mestre Sr. Roig, la que demostrará com sempre son exquisit gust religiós, especialment á l'executar una preciosa Ave Maria.

Diferents persones nos han cridat l'atenció sobre lo poch acertat del projecte de fer uns *parterres* en la Plaça de Prim, y creyem que l'Ajuntament tindrà de pensar-ho meller abans de gastar diners en los tals jardins.

Tinges present que als edificis del Caputxins hi ha les escoles públicas, y com es natural, lo mateix á l'entrada qu'à la sortida de las classes, lo punt predilecte de las entremaliaduras de la quixalla es la placa de Prim, ab lo que resultarà que ni ab dèu municipals podrán ésser vigilats los jardins.

S'han vist molt concorregudas las quaranta horas que á expensis d'una de las més distingidas famílias de Tarragona, han vingut celebrantse la setmana passada á l'Iglesia de Sant Agustí.

Ha ocupat la catedra de l'Esperit Sant nostre benvolgut amich lo Canonge Magistral Dr. Balcells, desenrotllant lo tema dels discursos ab l'cloquència y profunditat que són características en tan notable orador sagrat.

Lo temps ha sigut molt variable y fred aquests últims dies. També en lo mar ha deixat sentir sos efectes lo mal temps, regnat fort temporal de llevant lo dimarts y dimecres, que obliga a buscar refugi en lo port á bon nombre de baixells.

Ha comensat en gran escala l'exportació d'oli de la nova cullita, per nostre port. La major part de remeses van destinades á Italia.

Sols faltan dos días pera que ab lo sorteig de la rifa, caiguin totas las ilusions dels qui en l'etxar tenían totas las esperances.

Passat demà d'aquestes ilusions y esperances no'n quedará pera la major part, més quel're record dels diners empleats en la rifa, que vindrà á ser més angustiosa la situació dels qui més ab lo treball y l'estalvi buscan la felicitat per un procediment tan espanyol com es lo de la rifa.

Aquesta qui la tréu sempre es lo Govern, es à dir, aquest any son dos los qui la trurán segura: lo Govern y los auxiliars que han falsificat los bitllets.

Ara veurem si la tal la situació portarà alguna complicació seria.

Com sempre succeix per aquesta època de festes y balansos, los negocis són sumament encalmats, no cabent esperar que's reanimin fins á la segona quinzena de Janer.

Nostre particular amich D. Antoni de Magriñá, ha tingut l'atenció d'enviar á sis amichs nòstres un exemplar de sa obra «Ego Sum» ab especial didicatoria.

En nom de dits amichs donem al señor Magriñá las més cordials y expresives gràcies.

Tenim la satisfacció de comunicar á nostres lectors que's troba casi del tot restablert de l'enfermetat que ha sufert nostre benvolgut amich lo meje D. Genís Serra.

Totas las persoñas que acudeixin á la Secretaria del Banc d'Espanya, per lo cual, y pera formar nuclies de 60 aspirants ab destins d'escribents en las oficinas centrals y en las sucursals de dit establecimiento, se convoca á oposicions, admetentse las solicitudes dels qui desitjin pendrer part en las mateixas, en lo negociat de personal de l'esmentada Secretaria General, fins las dugas de la tarda del 15 del pròxim Janer.

En dit negociat y en las sucursals podrán informar-s'ls sol·licitants de las condicions de las oposicions y dels qüestorians formats perals correspondents exercicis.

Se simbla acordada per la superioritat l'al·quisició d'una estuva de desinfeció peral servey dels quartels y hospital militar d'aquesta plassa.

Trobem la cosa acertada y recomanem á l'Ajuntament que s'inspirí en aquest exemple y procuri que de tant útil aparell no estigui faltat lo veinetat de Tarragona.

Ara per ara la pigota torna á fer de las sevans en nostra ciutat, y pera combátrala ab fruyt, vindrà d'allò melloar una bona estuva de desinfeció.

Camisa y corbatas alta novata. Camisaria de Pau Brú, Compte de Rius, 24.

Peral servey de l'almadrava de Tarifa fou adquirit en nostre port lo barco de pesca del bou «San Antonio». Degudament lastrat ab calabrots de ferro y ab càrrega de cèrcols, fusta y altres aparells de pesca, sortí'l barquet tarifal dia primer del mes actual, tripulat per tres mariners de Tarragona. Costejant va anar fent lo viatge tocant á Gandia y Almeria, mes desgra-

cents per inhalació dels agents antisséptichs, anti-catarrals y anti-asfàmàtics que's desp enen mentres van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

G. SERRA Y TRILLA

METGE CIRURGIÀ

ex deixeble de l'eminent Dr. Aixa, en malalties de la pell; ex Metge alumne de l'Institut de Alfonso XIII de Bacteriologia y Ser

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegitima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escròfularcònia. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituents se presenten per aquests casos, vaig ensenyjar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de les visceres abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo legítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afectada de **Cloro-anèmia**, ab irregularitat en la menstruació, maneca de gana y de forces, vaig prescriurello **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs, en poc temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las reglas.—**Dr. Letamendi**.

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola
Complert assortit en ferreteria
Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de pimportant casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpera y C.^a, constructors d'aràdas y bogits pera fonds llaurades y demés màquines agrícoles

LA JOYA DEL CENTRE ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licors de les més acreditadas marcas a preus molt econòmics.
Se serveix a domicili.

La confianza

SASTRERIA DE EMILI PUJOL
9, Unió, 9
TARRAGONA

BELLOTGERÍA
DE
F. RIGAU
Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

La Menorquina
PASTALARIA Y CONFITERIA
DE
Ramón Montserrat
Major, 32, cantonada al del Abad
Tarragona

Aquest establiment ofereix al públic a més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guirlasses del Pil-i-Bell, democracia la escalinata contra la oga. Cafès torrats diariament. Xerez y Xampans de totas marcas.

Se serveixen bodas y bateigs

Gran fàbrica de braguers
34, Unió, 34
Hernadios (TRENCACTS)

Aquest establiment compta ab los avengos més moderns y pràctichs que la ciència requereix per la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencadures.

Grans existències en braguetes de goma pera la curació radical de les trencadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirujia y à Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingué ocasió de coneixela, tant per los gèneros de son catalèch com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.-TARRAGONA

BOTIGA DE VARIS GENEROS

DE
J. GÜELL
39, Major, 39.-TARRAGONA
Capas de 3 a 15 duros

Gran existència en capas de classe superior ab elegants y variades gires a preus de fàbrica.

Ademés hi ha un complert assortit de gèneros pera senyores y senyors, propis de la present estació.

Camiseria, sastrieria y gèneros de punt.

Mundos, paraguas y cotilles.

Llensols de cotó, de 8 pams ample per 13 y 1/2 de llarg, a 10 rals un.

Tancat los dies de festa

39, Major, 39.-TARRAGONA

Emulsio Nadal Unica que conté un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de calç y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colègi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia a l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotill fisiològic; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'trenar las dens; efectes positius en las embraçades y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrufoses, hifatisme, rauquitisme, debilitat, poaire, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutaràs las similars y estrangeras, que no receptan, despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Deposit: Dr. Andreu L. Gasa Barcelo-

na G. Garcia, Martín y C.^a y Fernandez, 4,

Madrid y en totas las capitals y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

BANY'S MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las personas que sufreixen DOLOR REUMÁTIC O INFILAMATORI, així com herpetisme y erupcions, se preparan uns banys compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan lo sens nombre de personas que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys que està obert l'establiment, baix la direcció sempre de sos mateixos amos y propietaris SENYORS SARD, GERMANES, i indicats d'uns banys compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creuen es garantis, subratlla pera les personnes que tingan à be visitarlos, subratlla pera que obtindran un prompte alivio en sus dolencias.

BANY'S DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARBE.

Carrers de Mar, 30 y Lleó 48.-TARRAGONA

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÀ CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona</p